

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 12 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Skierniewicach, VIII Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w R. w sprawie z powództwa Z. K. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o odszkodowanie:

- 1) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 18.683,59 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 6 maja 2012 roku do dnia zapłaty,
- 2) oddalił powództwo w pozostałej części,
- 3) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.043,48 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,
- 4) nakazał ściągnąć z kwoty zasądzonej na rzecz powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Skierniewicach:
 - a) kwotę 65,82 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu;
 - b) kwotę 74,79 zł tytułem wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w toku postępowania,
- 5) nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Skierniewicach:
 - a) kwotę 934,18 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu,
 - b) kwotę 1.061,51 zł tytułem wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w toku postępowania.

Powyższy wyrok Sąd Rejonowy wydał w oparciu o ustalenie, że powód Z. K. jest właścicielem gospodarstwa rolnego położonego w miejscowości P. w gminie C., na terenie którego znajduje się budynek mieszkalny oraz budynki gospodarcze: obora i stodoła. Między powodem a pozwanym doszło do zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego (...). Umowa została zawarta na okres od dnia 1 stycznia 2011 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku i uległa przedłużeniu na kolejny rok. Z. K. sam dokonywał konserwacji przewodów i kanałów dymno- spalinowo-wentylacyjnych m.in. czyścił on komin, wyciorem stalowym, podwójnym z ciężarkiem pięciokilogramowym. Czynności te wykonywał 4-5 razy do roku. W dniu 31 marca 2012 roku doszło do pożaru budynku mieszkalnego znajdującego się w gospodarstwie powoda, w wyniku którego zniszczona została więźba dachowa z dachem, a częściowemu zalaniu uległy również pomieszczenia mieszkalne.

Sąd Rejonowy ustalił też, że prawdopodobnym bezpośrednim powodem pożaru było zapalenie się sadzy w kominie. Poprzez nieszczelności lub wydobywanie się iskier płomień mógł zapalić drewniane elementy konstrukcji w górnej części dachu albo też palące się cząstki z komina mogły się dostać na strych i zapalić znajdujące się tam materiały palne. Zachowanie powoda polegające na własnoręcznym czyszczeniu komina nie miało związku z zaistnieniem pożaru. Zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi i prawa budowlanego mógł on samodzielnie usuwać zanieczyszczenia z przewodów i kanałów dymowych. Sąd ustalił również rzeczywisty rozmiar i wysokość szkód w budynku mieszkalnym powoda powstałych na skutek pożaru z dnia 31 marca 2012 roku na łączną kwotę 18.683,59 zł, na którą składał się koszt robót budowlanych 18133,61 zł oraz robót instalacji elektrycznych 594,98 zł.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny, Sąd Rejonowy uznał, że powództwo Z. K. zasługiwało w przeważającej części na uwzględnienie w oparciu o umowę, która łączyła strony oraz o przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Zdaniem Sądu nie można przypisać powodowi zarzutu rażącego niedbalstwa. Sąd pierwszej instancji wskazał, iż zgodnie z § 19 ust. 3 rozporządzenia MSWiA z dnia 16 sierpnia 1999 roku w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych (Dz. U. z 1999 r., nr 74 poz.836 ze zm.) użytkownik lokalu korzystający z przewodów i kanałów dymowych lub spalinowych oraz wentylacyjnych może powierzać naprawę

i konserwację tych urządzeń wyłącznie osobom posiadającym świadectwa kwalifikacyjne określone w odrębnych przepisach, a skoro tak to oznacza to, iż może prowadzić on je samodzielnie.

Nadto Sąd Rejonowy uznał, iż to pozwany nie udowodnił, że gdyby nie określone zachowanie powoda to szkoda w ogóle by nie powstała.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona pozwana zaskarżając wyrok w zakresie punktu pierwszego w całości.

Wyrokowi zarzuciła :

I. naruszenie prawa materialnego, a konkretnie:

- art. 73 pkt. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych poprzez przyjęcie, że postępowanie powoda polegające na braku systematycznych kontroli przewodów kominowych przez osoby posiadające stosowne uprawnienia nie nosi cech rażącego niedbalstwa,
- art.62 ust. 1 pkt. 1c i ust.6 pkt. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 1994 roku Prawo budowlane poprzez przyjęcie, że powód nie musiał korzystać z usług mistrza kominarskiego i mógł samodzielnie dokonywać corocznych kontroli przewodów kominowych,

II. naruszenie prawa procesowego, a konkretnie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, co dotyczy:

- braku wzięcia pod uwagę w należyтым stopniu zapisów zawartych w piśmie Komendy Powiatowej Policji z dnia 10 kwietnia 2012 roku znak: KR-417/12 stwierdzającego, że przyczyną zdarzenia była nieszczelność przewodu kominowego,

- dokonanie zbyt jednostronnej oceny opinii biegłego ds. pożarnictwa w zakresie przyczyn pożaru,

- kwestionowanie związku przyczynowego między brakiem systematycznej kontroli przewodów kominowych, a zaistnieniem pożaru

W konkluzji wniesionego środka odwoławczego strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie, jako całkowicie bezzasadnej, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja, jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy w całości przyjmuje za własne ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego oraz podziela stanowisko tegoż Sądu co do analizy przepisów prawa materialnego.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że niezasadne są zarzuty naruszenia przez Sąd I Instancji przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 233 k.p.c. Zgodnie z poglądem utrwalonym w doktrynie, jak również dorobkiem orzecznictwa przyjmuje się, iż skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, albowiem jedynie to może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. postanowienie SN z dnia 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98 nie publ. wyrok SN z dnia 10 kwietnia

2000 r., V CKN 17/2000, OSNC 2000, nr 10, poz. 189, wyrok SN z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99, OSNAPiUS 2000, nr 19, poz. 732, komentarz T. E. do art. 233 k.p.c., LexPolonica).

Przenosząc powyższe na treść sformułowanego przez skarżącego zarzutu Sąd Odwoławczy uznał, iż Sąd Rejonowy dokonał wszechstronnej analizy zgromadzonego materiału dowodowego w oparciu o zasady doświadczenia życiowego, a także wskazania wiedzy i logiki. Tym samym zarzut skarżących jawi się wyłącznie jako polemika z prawidłowymi ustaleniami faktycznymi Sądu I Instancji oraz trafną oceną materiału dowodowego, dokonaną w ramach swobodnej oceny dowodów. Analiza zapisów zawartych w piśmie Komendy Powiatowej Policji z dnia 10 kwietnia 2012 r. znak: KR-417/12 została dokonana przez Sąd Rejonowy z uwzględnieniem wszelkich innych dowodów w tym przede wszystkim dowodu z opinii biegłego do spraw pożarnictwa. Sąd Rejonowy wnikliwie ocenił ewentualne przyczyny pożaru, a także dokonał starannej analizy braku związku przyczynowego pomiędzy samodzielnym przeprowadzeniem kontroli przewodów kominowych, a zaistnieniem pożary. Pozwany twierdzi, że przeprowadzanie systematycznych kontroli przewodów kominowych przez mistrza kominiarskiego pozwoliłoby w znacznym stopniu zminimalizować ryzyko powstania pożaru. Trafnie jednak Sąd Rejonowy uznał, że w wysokim stopniu prawdopodobieństwa wybuch pożaru był zdarzeniem niezależnym od wykonywanych przeglądów kominiarskich. Nadto okoliczność, że przeglądów dokonywałby mistrz kominiarski dla zaistnienia przedmiotowego pożaru ma charakter irrelevantny. Twierdzenia pozwanego mają charakter li tylko hipotetyczny, albowiem nie przedstawił on na poparcie swych tez żadnych dowodów, co również trafnie wskazał Sąd Rejonowy. Słusznie bowiem wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, iż to na pozwanym w tej sprawie, który powoływał się okoliczność wyłączającą odpowiedzialność, ciąży obowiązek udowodnienia zasadności tego wyłączenia i to pozwany winien udowodnić, że gdyby nie określone zachowanie powoda (stanowiące rażące niedbalstwo) to szkoda w ogóle by nie powstała. Tym samym nie można uwzględnić zarzutu naruszenia prawa procesowego - art. 233 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy nie znalazł też podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia prawa materialnego tj. art. 73 pkt. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 j.t. z późn. zm.) przez przyjęcie, że postępowanie powoda polegające na braku systematycznych kontroli przewodów kominowych przez osoby posiadające stosowne uprawnienia nie nosi cech rażącego niedbalstwa. Pozwany twierdził, że brak corocznych przeglądów przewodów kominowych przez mistrza kominiarskiego nosi cechy rażącego niedbalstwa i nie może być usprawiedliwieniem tego fakt samodzielnego czyszczenia komina przez powoda.

Nie przytaczając w tym miejscu rozważań Sąd Rejonowego i powołanego w tych rozważaniach orzecznictwa, Sąd Okręgowy ogranicza się do wskazania, że analiza zachowania powoda przez pryzmat przesłanek art. 355 § 1 k.c. i art. 73 pkt. 2 ustawy, a także przepisu art. 62 ust. 1 pkt 1 c i ust. 6 pkt 1. Ustawy z dnia 7 grudnia 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U.2013.1409 j.t. z późn. zm.) została przeprowadzona przez Sąd Rejonowy prawidłowo.

Zasadnie Sąd przyjął, że powód przeprowadzał systematyczne kontrolę przewodów kominowych albowiem samodzielnie dokonywał konserwacji przewodów i kanałów dymno - spalinowo - wentylacyjnych. Trafnie Sąd Rejonowy przyjął, iż nie można przypisać powodowi zarzutu rażącego niedbalstwa albowiem w myśl § 19 ust. 3 rozporządzenia MSWiA z dnia 16 sierpnia 1999 roku w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych (Dz. U. z 1999 r., nr 74 poz.836 ze zm.) użytkownik lokalu korzystający z przewodów i kanałów dymowych lub spalinowych oraz wentylacyjnych może powierzać naprawę i konserwację tych urządzeń wyłącznie osobom posiadającym świadectwa kwalifikacyjne określone w odrębnych przepisach, co prowadzi do konstatacji, iż może **prowadzić je samodzielnie**.

Podkreślenia wymaga, że przepisy wymagają okresowej kontroli co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) – art. 62 ust. 1 pkt 1 c i ust. 6 pkt 1. Ustawy z dnia 7 grudnia 1994 r. Prawo budowlane. Jednakże, w tym konkretnym przypadku nie przewidują obowiązku korzystania z usług zawodowego kominiarza, zaś powód dokonywał tych przeglądów kilka razy w roku. Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał, że nawet gdyby przyjąć, iż z takich usług korzystać należy, to z opinii biegłego pożarnictwa wynika, że nie ma żadnej pewności, że do pożaru by nie doszło albowiem nie ma

pewnego związku przyczynowego między niekorzystaniem z usług kominiarza a pożarem. Z tych wszystkich względów zarzut rażącego niedbalstwa trafnie Sąd Rejonowy uznał za chybiony. W ocenie Sądu dopiero brak jakichkolwiek kontroli wskazywałyby na rażące niedbalstwo powoda w przedmiotowej sprawie. Podzielić bowiem należy w tym miejscu pogląd Sądu Rejonowego, że rażącego niedbalstwa nie można przypisać poszkodowanemu, jeżeli (tak jak w niniejszej sprawie) podjął on czynności zmierzające do zmniejszenia ryzyka wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego (czyli pożaru).

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 par. 1 i 3 w zw. z art. 391 par. 1 k.p.c. obciążając pozwanego kosztami postępowania apelacyjnego poniesionymi przez stronę powodową. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika powoda obliczone na podstawie § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.).